

మార్కు రచన

కీస్తు, సేవకుడు

సువార్త రచనల్లో, రెండవదైన మార్కు రచన అరుదుగా చదువుతారు, అరుదుగా ప్రశంసిస్తారు. ఆ సంగతి ఎలా ఉన్నా ఇది కీస్తు జీవితాన్ని గురించి శక్తివంతమైన వివరణనిస్తుంది.

మార్కు రచనకు పరిచయం

లేఖకుడు

మార్కు రచనలో లేఖకుని పేరు పేర్కొనులేదు. అయితే (దైవ ప్రేరేపితము కాని) ప్రాచీన పరంపర ఈ రచనను మార్కుకు ఆరోపించింది. సంఘు చరిత్రకారుడైన ఇసూబియన్ (క్రీ.శ. 260-340) ఈ రచన మార్కుదేనని చెప్పిన పేపియన్నను కోట్ చేశాడు (క్రీ.శ. 60-150). ఈ రచన మార్కు క్రాసినట్టు అలెగ్జాండ్రియావాడైన క్లెమెంతును, ఆరిజిన్నను నమ్మినట్టు (క్రీ.శ. 185-254) ఇసూబియన్ సూచించాడు.¹ తన రచనలలో ఐనేయన్ (క్రీ.శ. 140-195) ఈ పరంపరను బలపరచాడు.²

మార్కుగల హెబ్రీ పేరు యోవోను (“యోవోవా కృషగలవాడైయున్నాడు”), అయితే మనము అతనిని రోమా పేరైన, మార్కున్ (“యుద్ధ ప్రియమైనవాడు”)గానే ఎక్కువగా ఎరుగుదుము. అతడు యొరూపులేములో అతని తల్లి యింటనే నివసించి ఉండవచ్చు (అప్పా. 12:12). ప్రభువు జీవితంలో యొరూపులేమునందు జరిగిన కొన్ని సంఘుటనలకు అతడు ప్రత్యక్ష సాక్షియై ఉండవచ్చు. మార్కు 14:51, 52ల్లో మార్కు తనను తానే సూచించుకొంటున్నట్టు ఆనేకమంది రచయితలు నమ్ముతారు. పేతురు సువార్త ప్రకటనవలన మార్కు మార్కు చెందినట్టు తెలియవస్తుంది (1 పేతురు 5:13). తరువాత, అతని తల్లి గృహమే క్రిస్తువుల కూడిక స్థలమైయున్నట్టుంది (అప్పా. 12:12).³

మార్కు బర్మాకు మేనల్లుడన్నట్టు కొలస్తే. 4:10 సూచిస్తుంది. ఇంకను యువకుడై ఉండగా, హొలు బర్మాతో బయలుదేరిన సువార్త ప్రయాణంలో మార్కు అను మార్కు పేరుగల యోవోను వారితో వెళ్లాడు, కాని మధ్యలోనే అతడు వారిని విడిచి వెళ్లిపోయాడు (అప్పా. 12:25; 13:5, 13), అది హొలుకు బహు వేదన కలిగించినట్టుంది. మార్కునందు అణగి దాగియున్న శక్తిని బర్మా గుర్తించినవాడై, అతనిని తనతో వెంటబెట్టుకొని కుప్రకు వెళ్లాడు (అప్పా. 15:39). తరువాత, సువార్త వ్యాపకంలో మార్కు పేతురుతో పని చేసినట్టున్నాడు (1 పేతురు 5:13). చివరిగా, మార్కు హొలుతో పని చేశాడు.

ప్రయోజనకరమైనవాడై ఉన్నట్టు అపొస్తలుడైన శాలు అతనిని గుర్తించాడు (కొలస్సి. 4:10, 11; ఫిలేమోను 24; 2 తిమోతి 4:11).

ప్రభువుకంచెను, అపొస్తలులలో ఎక్కువమంది కంటెను⁴ మార్పు పది సంవత్సరాలు చిన్నవాడైయుండినట్టు అంచనా వేయబడింది. తిమోతి, తీతులతో జత చేసి అతనిని అపొస్తలుల కాలపు “జూనియర్ సువార్తికుడిగా” భావించవచ్చు. ఐగువునందు అలెగ్జాండ్రియాలోని సంఘాన్ని అతడు స్థాపించినట్టు దైవ ప్రేరేపితము కాని పరంపర అంటుంది.

శాలుతోపాటు, దైవ ప్రేరేపితులైన అనేకమంది వద్ద నేర్చుకునే అవకాశం మార్పుకు ఉండింది. ఏదియెలాగున్నా, పేతురుతో అతనికున్న సంబంధాన్ని (దైవ ప్రేరేపితము కాని) ప్రాచీన పారంపర్యం ప్రత్యేకంగా నొక్కి చెప్పాతుంది. మార్పు రచనను మార్పు అను పేరుగల యోహసుకు అదే మూలం ఆరోపిస్తూ, అతని వివరణ పేతురునుండి వచ్చిందని చెప్పుతోంది. మార్పు “పేతురుకు తర్వాతమారూడై” యుండినట్టు పేపియస్ సూచించాడు. ఉదాహరణకు, అతడు యిలా చెప్పాడు:

... అతడు ఏమి ప్రాసినా బహు నిక్కచ్చిగా ప్రాశాడు, కాని పలుకబడిన క్రమంలోనో లేక మన ప్రభువు జరిగించిన క్రమంలోనో మాత్రం కాదు, ఎందుకంటే అతడు ప్రభువు వద్ద విస్మయాడో లేక అయినను వెంబడించినపాడో కాదు. కాని ... అతడు పేతురుతో కూడ ఉన్నాడు, అవసరమైన ఉపదేశాన్ని అతడిచ్చాడు. అయితే మన ప్రభువు యొక్క ప్రసంగాల చరిత్రను యిప్పాలేదు; అందును బల్లే తాసు దాఖలు చేసిన విధంగా తన రచనలో మార్పు దేశిలోను దోషం చేయలేదు. ఎందుకంటే తాసు విన్నుచేదీ తృప్తిపోకుండునట్టును, లేదా ఈ వద్దనల్లో ఏదీ అబధ్యంగా చెప్పకుండునట్టును - ఈ ఒక్క విషయానికి అతడు బహుగా శ్రద్ధ చూపాడు.⁵

నోటి మాటతో పేతురు ఏ సిద్ధాంతాన్ని తెలియజేశాడో ఆ రికార్డును ప్రాసియుంచమని మార్పును పేతురు లోపులు కోరినట్టు అలెగ్జాండ్రియావాడైన క్లెమెంతు చెప్పాడు; మరియు సంఘములలో చదువలడేలా పేతురు అనుమతించిన రికార్డు వారు కావాలని కోరినట్టు క్లెమెంతు అన్నాడు.⁶ “పేతురు, శాలుల మరణానంతరం, పేతురుచే ప్రసంగించబడిన సంగతులు రచనలో మార్పు మనకు అందించాడు” అని ఐరేనియస్ ప్రాశాడు.⁷

ఈ ప్రాచీన పారంపర్యాన్ని అనేక వాస్తవాలు స్థిరపరచుతున్నట్టు కన్నిష్టన్నాయి: అపో. 10:36-42లో పేతురు ప్రసంగం మార్పు రచనకు సంక్లిష్ట వద్దనగా పని చేస్తుంది. పేతురును ప్రస్తావించే మార్పు 16: 7లోనీ మాటలు మార్పు నువార్తలో మాత్రమే దాఖలు చేయబడ్డాయి. ప్రత్యేక సాక్షి యొక్క నోటి సాక్ష్యమన్నట్టు రచనా శైలి నడుస్తుంది. (“ఉపన్యాసకుని నాజూకులేని గ్రీకు”తో కూడినదిగా కొందరు రచయితలు మార్పు నువార్తను వర్ణిస్తారు.)

రచనా ఉద్దేశం

రోమీయు లోపులకు మార్పు ప్రాయబడినట్టు అనేకులు నమ్ముతారు.⁸ అట్టి లోపులకు ఆసక్తి కలిగించని సంగతులను అతడు తొలిగించాడు - వంశావళితో సహా. పాత

నిబంధన ప్రవన్నాలను గూర్చి అతడు ఎక్కువగా చెప్పలేదు. కీస్తు జీవితానికి యూదా మత సంబంధమైన హర్ష చరిత్రకు అతడు ఎక్కువ సంబంధాన్ని పెట్టలేదు. యూదా మత సంబంధమైన పదాలను లేక ఆచారాలను అతడు పరిచయం చేసినప్పుడు, సాధారణంగా అతడు వాటిని వివరించాడు. ఇతర సువార్త రచయితలు గ్రీకు పదాలు ఉపయోగించిన చోట్ల మార్కులాటిన్ పద ప్రయోగాలు చేశాడు. (*modius* “గంపలకు” [మార్కు 4:21], *census* “పన్ను” [12:14], *speculators*కు “బంట్రోతు” [6:27], *centurio* “శతాధిపతికి” [15:39, 44, 45]). రూపును ప్రస్తావించే సువార్త లేఖకుడు అతడు ఒకడే (15:21), అతడు రోములోని ల్రిస్పాడైన రూపునకు ఎరుకైనవాడు (రోమా 16:13). “సువార్త వినని వాస్తవమైన రోమా మనస్తత్వానికి మార్కు [రచన] ఉద్దేశింపబడినట్టు మెట్రిల్ పేన్సీ తీర్చానానికి వచ్చాడు.”⁹

ఆలాటి క్రోతలకు విస్తువించుకొనడానికి, కార్యకారియగు మనమ్మినిగా మార్కు ప్రభువును ప్రదర్శించాడు. రచన కుదింపబడిన చిన్న పుస్తకమైయుంది, నాల్గింటిలోను బాగా చిన్నది. ఉపదేశం తక్కువగా దాఖలు చేయబడింది. నాలుగే నాలుగు వివరింపబడిన ఉపమానాలు ఉన్నాయి. విస్తరించి మాటలాడిన ప్రసంగాలు ఏవీ లేవు. ప్రభువు యొక్క అధ్యాత్మాలను మార్కు నొక్కి పలికాడు. మానవ అవసరాలను అవి తీర్చాయి. దాని పైఱును బట్టి ఆలోచించితే, మిగిలిన సువార్త రచనలకంటేను యిందులో ఎక్కువ స్థలం అధ్యాత్మాలకు యిప్పబడింది.

మార్కు సువార్త (కార్యాధికారణతో) కడులతూ ఉంటుంది. పదహారు అధ్యాయాలలో పదమూడు “మరియు” అనే పదంతో ఆరంభమౌతాయి. లేఖకుని ప్రియమైన గ్రీకు పదం *euthus* (లేక *euthoeos*), “వెంటనే,” “త్వరగా,” “నేరుగా” అని అది తర్వాత చేయబడింది. మార్కు ఈ పదాన్ని 42 సార్లు వినియోగించాడు. తన పనిని నెరవేర్పుకునే దిశగా వేగం పెంచుతూ ముందుకు సాగే వ్యక్తిగా ప్రభువు యిందు చిత్రించబడ్డాడు.

మార్కు 10:45, ఈ పుస్తకానికి కీలక భాగమైయుంది: “మనష్య కుమారుడు పరిచారము చేయించుకొనుటకు రాలేదు గాని పరిచారము చేయుటకును, అనేకులకు ప్రతిగా విమోచన క్రయధనముగా తన ప్రాణము ఇచ్చుటకును వచ్చేననెను.” “పరిచారము చేయించుకొనుటకు,” మరియు “పరిచారము చేయుటకు” అనే మాటలపై ప్రత్యేకమైన దృష్టిని నిలుపుము. మత్తయి సువార్తలో ప్రభువైన యేసు రాజుగా చిత్రించబడ్డాడు; కానీ మార్కు రచనలోనైతే ఆయన సేవకుడైనట్టు చూపించబడ్డాడు. యేసుకు దైవికమైన ఏ బిరుదును ఉపయోగించలేదు. మరియు అధికారమును గూర్చియు నొక్కి పలుకలేదు.¹⁰ యేసు పరిచర్య చేశాడు.¹¹

దైవ ప్రేరపితమగు ఈ రచనలోని అంతిమ ఉద్దేశం తక్కిన సువార్త రచనల వంటిదేననుకో: యేసు దేవుని కుమారుడు, మానవ రక్షకుడనేదే. రచన ఈ మాటలతో ఆరంభమౌతంది: “దేవుని కుమారుడైన యేసు కీస్తు సువార్త ప్రారంభము” (మార్కు 1:1). నాల్గు రచనలలోను “సువార్త” అనే పదం పన్చిందు సార్లు ఉపయోగించబడితే, వాటిలో ఎనిమిది సార్లు మార్కు రచనలోనే కన్నిస్తుంది. తాను అనుసరించిన విధానంలోనే మార్కు తక్కిన రచనలకు భిన్నంగా కన్పిస్తాడు: యేసు చిత్రాన్ని సంక్లిష్టంగా అతడే

పలుకునట్లుగా చిత్రించాడు మరియు ఆ చిత్రం తనకు తానే పలుకునట్లు చేశాడు (లేక పలుకనిచ్చాడు).

రచనకున్న ప్రత్యేక లక్ష్ణాలు

ఈ రచనకున్న ప్రత్యేక లక్ష్ణాలు ఎక్కువగా దీని మూలానికి (పేతురు), దాని ఉద్దేశ్యానికి (యేసును సేవకునిగా వివరించడం) సంబంధించి ఉంటాయి.

ముందుగా గమనించినట్టే, మార్పు కార్యసిద్ధిని కలిగిన రచన.

పైగా, మార్పు ఉద్దేగంతో కూడిన సువార్త రచన. యేసు శ్రేతల ఉద్దేగాలను, ప్రతిచర్యలను దాఖలు చేసిన రచనయై ఉంది: “అందరూ విస్తృతమొంది ...” (1:27); వారు విమర్శనా బుర్దితో ఉన్నారు (2:7); వారు “భయపడ్డారు” (4:41); వారు కలవర పడ్డారు (6:14); వారు “ఆపరిమితముగా ఆశ్చర్యపడిరి” (7:37); వారు వ్యతిరేకులై యుండిరి (14:1). ఈలాటి ఇరవై మూడు ప్రతిచర్యలు ఈ రచనలో దాఖలయ్యారు. ప్రభువైన యేసు ఉద్దేగాలను సయితం ఈ రచన రికార్డు చేస్తుంది. ఆయన “కనికర పడ్డాడు” (1:41; 6:34; 8:2); ఆయన కోపముతో కలయజూచాడు (3:5); ఆయన “మండిపడ్డాడు” (10:14); ఆయన నిట్టార్పు విడిచాడు (7:34; 8:12); ఆయన “విఘ్రాంతినొంది చింతాక్రాంతుడయ్యాడు” (14:33, 34).

మార్పు ఆక్రూరును కనుపరచు సువార్తయై ఉంది. ప్రజలందరి సంతోషము, ఆకలి, కష్టాలు, ఆరోగ్యం, వేషధారణ అనేవాటితో ప్రభువు అక్కరగలవాడైయున్నాడు.

దానికి తోడు, మార్పు పరిచర్యను కనుపరచు సువార్త. ప్రభువైన యేసు పరదేశులను అదరించాడు, మూగవారిని విడిపించాడు, ఆకలిగొన్నవారికి భోజనం పెట్టాడు. తీప్రహాదులను ఖండించాడు.

తక్కిన రచనలవలెనే, మార్పు సిలువ సువార్త. క్రీస్తు యొక్క అత్యుత్తమమైన సేవ సిలువపై ఆయన మరణమే. మార్పు రచనలలో నలభై శాతం, ప్రభువు యొరూపులేమునకు తుది ప్రయాణం దానివెంట జరిగిన కార్యకలాపాలకు సంబంధించిందిగా నడిచింది. ఈ సంభవాలకు ఎక్కువ చోటును ఉపయోగించిన యోహసు తరువాత మార్పు రెండవ స్థానంలో నిలిచింది.

చివరిగా, మార్పు విశదమైన సువార్త. ప్రభువైన యేసు వ్యక్తిగతమైన సంజ్ఞలను సహి ఈ రచన రిపోర్టు యిచ్చింది. శైలి సరిక్రాత్తగాను, కదిలించేదిగాను ఉంది. “వీధి ప్రసంగికుని శైలిలో” ఉండని కొండరు దీన్ని పిలిచారు.

రచనా కాలం

మొదటి శతాబ్దింలోని రెండవ భాగం పూర్వార్ధంలో మార్పు రచన జరిగింది. మార్పు రచన అలెక్సండ్రును, రూపును ప్రస్తావించుతుంది (15:21). తన పాఠకులకు వీరు ఎరుకైనవారైనందున అది జరిగియుండవచ్చు. సిలువవేసిన తరానికి ఈ పుస్తకం చెందుతుంది. ఈ పుస్తకానికి, పేతురుకుగల సంబంధం ఎలాటిదై ఉండవచ్చే నేను ముందుగా సూచించాను. అది ప్రజల మధ్య ప్రచారం కాక ముందు మార్పు వివరణను

పేతరు తనికి చేసినట్టు అనేకమంది ప్రాచీన రచయితలు తెలిపారు. క్రీ.శ. 65, 68 మధ్య కాలంలో పేతరు మరణించినట్టు నమ్మబడుతుంది.¹²

మత్తుయి, లూకాలు, మార్కుసుండి కావీ కొళ్ళినట్టు నేడు ఆనేకులు నమ్మతారు. కాని (ద్రైవ ప్రేరేషితం కాని) పారంపర్యం మత్తుయి రచనను ముందు వరుసలో ఉంచుతుంది. ఈ విషయంలో టెన్నీ వ్యాఖ్యానించాడు:

పరిపదాత్మ ప్రేరేపించినట్టు వ్యత్యాసమైయున్న ఈ మూడు సువార్త రచనలు ప్రభువైన యేసుక్రీస్తును గూర్చిన అపోస్టలు సందేశమైయున్నట్టుయే (అవును. అవి అవే), అపోస్టలులును వారితో కూడ ప్రకటించినవారు ఉమ్మడి విషయంనుండి తీసికొన్నప్రార్థితే, అవన్నీ ఒక కాలంలో తయారయ్యాయని అనడానికి ఎక్కువ అవకాశముంది.¹³

మార్కు ప్రాయబడడానికి ఊహించి యచ్చిన తేదీలు ఈ క్రింద యివ్వబడ్డాయి: క్రీ.శ. 50-60; 58-65, మరియు 60-70. ఈ రచన క్రీ.శ. 70కి ముందుగానే ప్రాయబడిందని అనడం మంచిది.

రచనలోని విభజనలు

మార్కు రచనను గిరగీసి తెలుపడం సాధ్యం కాదు. మార్కు ఏ తియాలజీ క్రమాన్ని అనుసరించలేదు. ఆయన ఇచ్చిన వివరమంతా ఏకమొత్తమైన ప్రభూవాన్ని చూపుతుంది.

రచనను సంగ్రహంగా చెప్పడానికి ఆయా విధానాలు చూపబడ్డాయి. తన విభజనలకు మార్కు 10:45నందలి కీలక ఆలోచనను జాన్ ఫిలిప్స్ ఉపయోగించాడు: (1) సేవకుడు తన జీవితాన్ని బలిగా అర్పించుకున్నాడు (11-16 అధ్యాయాలు);¹⁴ “సేవకుడు” అనే పదాన్ని ఉపయోగించి పౌట్రీ ఎట్లా మీర్స్ ఈ భావాన్ని ఏడు భాగాలుగా విస్తరించాడు: (1) సేవకుని రాక మరియు పరీక్ష (అధ్యాయం 1); (2) సేవకుడు పని చేయడం (అధ్యాయాలు 2, 3); మొదలగునవి.¹⁵ ప్రభువైన యేసు పని చేసిన రెండు ప్రధాన పరిధులుగా కొందరు ఈ రచనను ఉపయోగిస్తారు: గలిలయ, యూదయ. టెన్నీ చేసిన ఏడు భాగాల విభజనతో ప్రభువు పని చేసిన క్రమాన్ని వివరంగా విడగొట్టాడు.¹⁶

ఈ క్రింద సంకీర్ణ వర్ణనలో యివి, యింకా యితర భాగాలను కలిపి ఉపయోగిస్తాం. ఏదియెలాగున్నా, మార్కు రచన పూర్ణంగా ఆలోచింపవలసి ఉంటుందని గుర్తుంచుకో.

సూచనలు

¹Eusebius *Ecclesiastical History* 3.39; 2.15; 6.25. “సంఘ పితరులనటదేవారిలో” పేపియన్ ఒకడు. అపోస్టలు కాలానికి సంబంధించి అతని రచనలు ముఖ్యమైన అంతర్భూతిని వాక్సంప్రదాయాన్ని, కల్పానా కథలను కలిగియున్నాయి. తరువాత చరిత్రకార్యాలైన ఇసూబియన్ మరియు ఐనీయనలో మాత్రమే ముక్కలుగా అతని రచనలు కన్నిస్తాయి. సంఘ అభివృద్ధిని వర్ణించిన తోచి చరిత్రకార్యాడు ఇసూబియన్. అల్గ్యండియావాడైన క్లిమంతు, క్రీక వేదాంత

శాస్త్ర పండితుడు, “సంఘ పెద్దలలో” ఒకడని అంటారు. ²Irenaeus *Against Heresies* 3.1.1. స్వర్ణలోని “అధ్యక్షుడైయుండిన” పాలికార్య యొక్క విద్యార్థి ఈ ఐనీయసి. రండవ శతాబ్దిలో బహు ప్రముఖమైన తత్త్వ శాస్త్రవేత్త ఈ ఐనీయసే అని చెప్పారు. ³అతని గృహమే ప్రభువు రాత్రి భోజనానికిని, (మార్కు 14:12-17); మరియు లోక ప్రభువు వాగ్నం చేసినట్టు అపొస్టలులు పరిషుద్ధత్వ కొరకు కనిపెట్టింది అదే చోట్లయుండవచ్చు (అపొ. 1:4-8, 12). మార్కు 14:51, 52 “మార్కు” అను మార్కువేరుగల యోహోను సూచించినట్టయితే, అపొస్టలకంటే అతడు చిన్నవాడైన సంగతి యాది తెలుపుతుంది. ⁴Eusebius *Ecclesiastical History* 2.16. ⁵Ibid., 3.39. ⁶Irenaeus *Against Heresies* 3.1.1. ⁷ఈ సంచికలో, “సాలగు సువార్త రచనలు” అనే పేరం చూడు. ⁸Merrill C. Tenney, *New Testament Survey* (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1961), 157.

¹⁰మత్తయి 28:18-20తో మార్కు 16:15-16ను పోల్చి చూడు.

¹¹మొదటి సేవకుడిగా ఉండడంలో తప్పిపోయిన మార్టిన్ ప్రభువైన యేసును పరిపూర్జైన సేవకునిగా చిత్రించడం గమనార్థం. ¹²Some early writers put the writing of the Book of Mark after the death of Peter, but this may refer to the “publication” of the book (making copies and circulating them).

¹³Tenney, 157. ¹⁴John Phillips, *Exploring the Scriptures* (London: Victory Press, 1965), 200.

¹⁵Henrietta C. Mears, *What the Bible Is All About* (Glendale, Calif.: Gospel Light Publications, 1966), 390. ¹⁶Tenney, 159-60.

మార్గ రచన యొక్క సంకీర్త పర్ణ

I. పరిచర్య చేయడానికి సేవకుడు సిద్ధపడ్డాడు (1:1-13).

- A. బిరుదు, ఉద్దేశం (1:1).
- B. యోహోనుచే మార్గాన్ని సిద్ధం చేసాడు (1:2-8).
- C. యేసు బాప్తిస్టుంతో సంసిద్ధుడయ్యాడు (1:9-11).
- D. యేసు తన శోధనలతో సంసిద్ధుడయ్యాడు (1:12-13).
- E. మొత్తంగా ఇందులో, యేసు తన యోగ్యతలను పొందాడు.
 - 1. ఆయనకు యోహోను ఆమోద ముద్దను వేసాడు.
 - 2. పరిశుద్ధాత్మక వలన అభిషేకితుడయ్యాడు.
 - 3. అపవాదిచే పరీక్షితుడయ్యాడు.

II. పరిచర్యకు సేవకుని సమర్పణ (1:14-8:30).

A. పరిచర్య ప్రారంభం (1:14-2:12).

- 1. ప్రాథమికంగా ఈ కాలం గలిలయలోనే - యోహోను చనిపోయిన తరువాత ప్రభువైన యేసు అక్కడికి వెళ్లాడు (1:14, 15).
- 2. నలుగురు జాలరులను యేసు పిలుచుట (1:16-20).
- 3. కపెర్చవోములో ఒక గొప్ప దినం (1:21-34) (అనేకులు స్వస్థపరచబడ్డారు).
- 4. గలిలయ పర్యాటన, క్షాపోగిని శుద్ధికరించడంతో పాటు (1:35-45).
- 5. కపెర్చవోములో మరో గొప్ప దినం - షై కప్పునుండి దించబడిన రోగిని బాగుచేయడంతో పాటు (2:1-12).
పాపములు క్షమించు క్రీస్తు ప్రభావం వల్ల స్వాస్థుల సంఖ్య పతాక స్థాయికి చేరుతుంది.

B. విమర్శ ఆరంభమౌతుంది (2:13-3:35).

- 1. సముద్ర తీరాన బోధించడం (2:13).
- 2. లేపని పిలిచి, పాపులతో భోజనం చేయడం (విమర్శ) (2:14-17).
- 3. ఉపన్యాసాన్ని గూర్చిన విమర్శ (2:18-22).
- 4. సబ్యాతును గూర్చిన విమర్శ (2:23-3:5).
- 5. పరిసయ్యలు హోరోదీయులచే కుట్ట (3:6).
- 6. యేసు పరిచర్య భిస్టమైనది. 12 మందిని ఎన్నుకుని, తనకుతానే పనిలో మునిగిపోవడం. అతనికి మతి పోయిందని అతని స్నేహితులు తలచారు (3:7-21).
- 7. బయెలైబూల శక్తిచే దయ్యాలు వెళ్లగొట్టబడుతున్నట్టు విమర్శ; పరిశుద్ధాత్మకు విరోధంగా పాపం చేయడాన్ని గూర్చిన బోధ (3:22-30).

8. దేవుని చిత్తాన్ని జరిగించేవారే తనకు తల్లియు అన్నదమ్ములునని ప్రభువు గుర్తించడం (3:31-35).
- C. పరిచర్య యొక్క సవాలు (సంఘర్షణ కొనసాగడంతో, దెకపొలి, పొనేసియా, ఫిలిప్పుడైన కైసరయు ప్రాంతాలకు మాటి మాటికి వెళ్లడం).
 1. నావలో కూర్చుండి ఉపమానాలతో బోధించడం: విత్తువాని ఉపమానం, దీపం, ఎదుగుదల, ఆపపు గింజ (4:1-34).
 2. గలిలయ సముద్రాన్ని దాటి వెళ్లుతూ, (తుఫానును నిమ్మశింపజేయడం) దెకపొలి (4:35-41).
 3. గెరానేసుల దయ్యాన్ని పారద్రోలడం (రెండువేల పందులు చచ్చిన కథ) (5: 1-20).
 4. మరలా సముద్రాన్ని దాటి వచ్చి, యాయారు కుమార్తెను బ్రదికించడం (మరియు యింకను కొన్ని అద్భుతములు చేయడం) (5:21-43).
 5. నజరేతుకు వెళ్లి - నిరాకరింపబడడం (యేసు వడ్రంగి అని పిలువబడ్డాడు) (6:1-6).
 6. పన్నిద్దరిని ఇంకాయేలీయుల మధ్యకు పంపడం (హోరోచు దృష్టిని ఆకర్షించడం - రాజు యోహానుకు ఏమి జరిగించాడో ఆలోచిస్తుంటే అపాయకరమైన కార్యం) (6:7-32).
 7. అరణ్య ప్రదేశానికి తన శిష్యులతో వెళ్లడం - జన సమూహం వెంటబడింది; అయిదు వేలమందిని పోషించడం (ప్రాముఖ్యమైన సంఘటన) (6:33-44).
 8. ప్రక్క నడకకు ప్రభువుకు సముద్రం పనికి వస్తుంది (6:45-52) - గెన్నేసరెతు ప్రాంతంలో ఉపదేశం, స్వస్థతలును జరిగాయి (6:53-56).
 9. కడుగని చేతులతో తినడం విమర్శకు లోనయింది - పారంపర్యంమీద చర్చ (7:1-23).
 10. తూరు సీదోసులకు తొలిగపోవడం - అన్య క్రీతి కుమార్తెను స్వస్థపరచు కథ (7:24-30).
 11. దెకపొలికి వెళ్లడం:
 - a. సాదరణ ఉపదేశం, స్వస్థతలు (7:31-37).
 - b. నాలుగు వేలమంది పురుషులకు ఆపోరం పెట్టడం (8:1-9).
 12. గలిలయకు తిరిగి వచ్చుట (గలిలయ సముద్ర పళ్ళిమ తీరాన దల్చుతియలో) సూచకక్రియ కోరబడడం - “పరిసయ్యుల పులిపిండిని” గూర్చిన హెచ్చరిక (8:10-21).
 13. బేత్సుయిదాకు వెళ్లడం - అంధుణ్ణి బాగుచేయడం (8:22-26).

14. ఫిలిప్పుకు చెందిన కైసరు ప్రాంతానికి వెళ్లడం - గొప్ప ఒప్పుకోలు (8:27 - 30). (ప్రభువైన యేసు పరిచర్యకు శిఖరాగ్రం).

III. సేవకుడు పరిచర్యలో మహా గొప్ప కార్యానికి కదలిపోవడం: సిలువపై మరణం (8:31-15:47).

A. ఆయన ముగింపు పరిచర్య (8:31-10:52).

1. తన మరణంకౌరకు తన శిష్యులను సిద్ధపరచడం.

a. తాను చనిపోతున్న సంగతిని తన శిష్యులకు చెప్పి, తమ సిలువలను తీసికొన వలసిందిగా ఆయన తన శిష్యులను ప్రోత్సహించుట (8:31-9:1). (9:1 చూడు).

b. క్రీస్తు నిజజ్ఞైన మహిమ రూపాంతరంలో కనుపరచడం; పునరుత్థానం ముందుగా చెప్పబడడం (9:2-13).

c. తన శిష్యులు స్వాస్థపరచలేని బాలుని ఆయన బాగుచేయడం (9:14-29).

d. తన మరణాన్ని గూర్చి యింకను బోధించడం (9:30-32).

e. శిష్యుల అపార్థం; ఎవడు గొప్పవాడని తగవలు పడడం - ఆయన ప్రక్కన కూర్చుండే ఆధిక్యతను కోరడం (9:33-50).

2. యొరూపులేముకు బయలుదేరడం:

a. యూదయ మరియు యొర్కాను అవతల (పెరియా) (10:1).

(1) వివాహం, విడాకుల మీద ప్రభువ మాటలు (10:2-12).

(2) చిన్న పిల్లలను ఆశీర్వదించడం (10:13-16).

(3) యోవన, ధనిక అధికారి - సమస్తాన్ని వదలినందుకు బహుమానం (10:17-31).

b. యొరూపులేము మార్గములో.

(1) జరుగబోయేదాన్ని గూర్చి శిష్యులకు వివరించడం (10:32-34). వాటి అపార్థం ఎంత గొప్పగా అయిందంటే - వారిలో ఒకడు తన కుడివైపున, మరొకడు తన ఎడమవైపున ఉండాలనే కోర్చును బయటపెట్టారు (10:35-45). (10:45 కీలక పచనం).

(2) యొరికోగుండ వెళ్లడం; బర్తమయి అనే గుడ్డివాడు బాగుచేయబడడం (10:46-52).

B. కలినమైన సమయం: తన పరిచర్యకు చివరి వారం (11:1-14:42).

1. ఆదివారం: విజయాత్మవపు ప్రవేశ దినం (11:1-11).

2. సోమవారం: అంజూరపు చెట్టును శపించడం, దేవాలయాన్ని శుద్ధికరించడం (11:12-19).

3. మంగళవారం: తీరికలేని దినం.

- a. అంజూరవు చెట్టు ఎండిపోవడం (11:20-26).
 - b. ప్రశ్నల దినం.
 - (1) “ఏ అధికారంవలన?” అని ఆయనను ప్రశ్నించారు (11:27-33).
 - (2) చెడ్డ గుత్తదారుల ఉపమానం - కలిగించిన బాధ (12:1-12).
 - (3) కైసరునకు పన్నులై ప్రశ్న (12:13-17).
 - (4) పునరుత్థానాన్ని గూర్చిన ప్రశ్న (12:18-27).
 - (5) మొదటి ఆజ్ఞను బట్టి ప్రశ్న, అతడు పరలోక రాజ్యానికి సమీపంగా ఉన్నాడు (12:28-34).
 - (6) యేసు యొక్క శిష్యులు నోరు మూపించబడడం; ప్రభువు వద్ద నుండి ప్రశ్న (12:35-37).
 - c. శాస్త్రుల విషయమై జాగ్రత్తగా ఉండుడనే హాచ్చరిక (12:38-40).
 - d. విధవరాలి రెండు కాసులు (12:41-44).
 - e. దేవాలయాన్ని విడిచి వెళ్ళడం, ప్రవక్తల సందేశం (13:1-37).
4. బుధవారం: ప్రభువుకు నెమ్మిదియైన దినం.
- a. ఆయన శత్రువులకు విరామం లేని దినం (14:1, 2).
 - b. బేతనియ వద్ద భోజనం, ప్రభువుకు అత్తరు పూయడం (14:3-9).
 - c. యేసును చంపే కుట్టలో యూదా పాత్ర (14:10, 11).
5. గురువారం: సిద్ధపాటు దినం.
- a. పస్యాకూరకు సిద్ధపడు దినం (14:12-16).
 - b. పస్యా భోజనం, ప్రభురాత్రి భోజనపు స్థాపన (14:17-26).
 - c. అందరు తన్న విడిచిపోవుదనియు, పేతురు ఆయనను ఎరుగనసును అనియు ముందుగా చెప్పడం (14:27-31).
 - d. గత్యేమనే తోటలోనికి (14:32-42).
- C. ఆయన సిలువ మరణం, సమాధి (శుక్రవారం) (14:43-15:47).
- 1. యేసును అప్పగించడం, శిష్యులు పారిపోవడం (14:43-52).
 - 2. కయువ యింట తీర్పు, పేతురు చలి కాచుకొనడం (14:53-65).
 - 3. పేతురు ప్రభువును ఎరుగనసడం (14:66-72).
 - 4. సన్నమౌద్రిణ్యచే స్థిరపరచబడి, పిలాతు ఎదుట నిలబెట్టబడడం; బరబ్బాను విడిచివెట్టి - యేసును అవమానించడం (15:1-20).
 - 5. నా పాపములకూరకు యేసు మరణం (15:21-41).
 - 6. యేసు మృతదేహాన్ని సమాధి చేయడం (15:42-47).

IV. పునరుత్థానంచే సేవకుడు హెచ్చరింపబడదం (16:1-20).

- A. స్త్రీలు సమాధిని దర్శించడం, దేవదూత ప్రకటన (16:1-8).¹
- B. కొన్ని పునరుత్థాన ప్రత్యక్షతలు.
 - 1. మగ్గలేనే మరియకు (16:9-11).
 - 2. ఇద్దరి శిష్యులకు (16:12, 13).
 - 3. పదకొండుమంది శిష్యులకు (16:14-18). (శిష్యులకు విశ్వాసపు అవసరత - సర్వ జనులకు సువార్త ప్రకటన ఆదేశం: 16:15, 16).
- C. యేసు ఆరోహణం, శిష్యుల తరువాత పని, ప్రభువు దాన్ని స్థిరపరచడం (16:19, 20).

సూచన

¹పునరుత్థానం వెంట ఉన్న పచనముల అధికారం ప్రత్యుంపబడింది. అనేక ముఖ్యమైన ప్రాచీన ప్రతులలో అవి కన్నించడం లేదు. కన్నిర్వేటివ్ రచయితలు ఆది గ్రంథ వాక్యంలో భాగంగా మార్పుచే అవి చేర్చబడ్డాయని లేక ద్వప్రేరేషితబడ్డన మరొకనిచే ఫుట్సోయాగా అవి చేర్చబడ్డాయని - మెట్టుకు ఆ పచనాలు దీనికి వెందినవేనని నమ్ముతారు. (దీనికి ఉధాహరణగా, ద్వితీయాపదేశకండం 34 మాచు. వేరోక రచయిత, యోవోఘవ కావచ్చు, మోహే మరణాన్ని గూర్చిన సందేశం - మోహే ప్రాణిన సందేశానికి చేర్చాడు.)